

Ergenler için Takıntılı Mesajlaşma Ölçeğinin Türkçe Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması¹

Arca Adıgüzel², Atılgan Erözkan³, Uğur Doğan⁴

Öz: Bu çalışmanın amacı Lister-Landman, Domoff ve Dubow (2015) tarafından geliştirilen Takıntılı Mesajlaşma Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik analizini yapmaktır. Ölçeğin uyarlama çalışması için Muğla iline bağlı çeşitli liselerde öğrenim gören 335 lise öğrencisinden veri toplanmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için İkinci Düzey Doğrulayıcı Faktör Analizi, güvenirliliğini belirlemek için ise Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısına bakılmıştır. İkinci Düzey Doğrulayıcı faktör analizi sonucuna göre ölçeğin üç faktörlü yapısı (Engelleme, Bilişsel Meşguliyet, Gizleme) doğrulanmış ve analize ilişkin uyum indekslerinin mükemmel sonuç verdiği görülmüştür ($\chi^2=155.40$, $df=73$, $\chi^2/df=2,13$; NFI=0,96; AGFI= 0,91; RFI= 0,96; NNFI= 0,98; GFI= 0,94; CFI=0,98; IFI= 0,98; RMSEA=0,058). Bunun yanında güvenirlik analizinde Cronbach Alpha içtutarlılık katsayısı bütün ölçek için .89, engelleme için .77, bilişsel meşguliyet için .76 ve gizleme için .71 bulunmuştur. Yapılan analiz sonuçlarına göre ergenler için geliştirilen Takıntılı Mesajlaşma ölçeğinin Türkçe uyarlama çalışmasının seçilen örnekleme iyi sonuçlar verdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Takıntılı Mesajlaşma, Ergenler, Geçerlik ve Güvenirlik

¹ Bu çalışma 27-31 Mayıs 2016 tarihleri arasında Muğla-Marmaris'te düzenlenen "Uluslararası Gençlik Araştırmaları Kongresi"nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, Muğla e-mail: arcaadiguzel@mu.edu.tr

³ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, Muğla e-mail: erzkan@yahoo.com

⁴ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, Muğla e-mail: ugurdogn@gmail.com

The Turkish Adaptation of Compulsive Texting Scale for Adolescents: The Validity and Reliability Study

Abstract: The main purpose of this study was to examine the reliability and validity of the Turkish translation of the Compulsive Texting Scale. This scale was developed by Lister-Landman, Domoff, and Dubow (2015). The Compulsive Texting Scale for adolescents was first translated into Turkish and then back translated. Subsequently, the sample composed of 335 high school students. The internal consistency was observed for reliability and second order confirmative factor analysis was carried out through the software Lisrel 8.80 regarding the validity. Factor analysis confirmed the fit of the three-factor model (Interference, Cognitive Preoccupation and Concealment) similar to the original scale ($\chi^2=155.40$, $df=73$, $\chi^2/df=2,13$; NFI=0,96; AGFI= 0,91; RFI= 0,96; NNFI= 0,98; GFI= 0,94; CFI=0,98; IFI= 0,98; RMSEA=0,058). The reliability coefficient of the complete scale and sub-dimension were ranged from .71 to .89. Our findings indicate that Turkish version of the Compulsive Texting Scale for Adolescents is acceptable in terms of reliability and validity for the selected samples.

Keywords: Compulsive texting, adolescents, reliability, validity

Giriş

Günümüz teknolojisinin hayatımıza getirdiği olumlu etkileri göz ardı edilemez. Hayatın her alanında eğitimden sağlığa teknolojinin bütün nimetlerini başta internet olmak üzere kullanmaktayız. Teknolojinin en önemli uzantılarından birisi hiç kuşkusuz ki akıllı telefonlardır. Akıllı telefonlar sayesinde günün her anında bilgiye erişme ve iletişime geçme imkânımız olmaktadır (Ketizmen, 2013). Git gide yaygınlaşmasının en önemli sebeplerinden birisi hiç kuşkusuz ki ucuz ve kolay olmasıdır. Akıllı telefonlar, kişilerarası ilişkilerdeki iletişim gayretlerinin en önemli unsurları konumuna gelmiş bulunmaktadır (Şar, Tuncay ve Horzum, 2015).

Cep telefonlarının ve akıllı telefonların hayatımızda yer almasıyla beraber mesajlaşma teknolojinin en çok kullanılan unsurlarından birisi oldu. Mesajlaşma üzerine uygulamaların olmasının yanında, neredeyse her sosyal ağ sitesinin de kendine özgü mesajlaşma özelliklerini görebilmekteyiz. Bu uygulamalar bizlere metin mesajının yanında görüntülü görüşme ve görsel öğeler paylaşma imkânı da vermektedir (Lister-Landman ve diğ., 2015).

Mesajlaşma 1990'ların sonlarına doğru hayatımıza girdikten sonra neredeyse gençler cep telefonu ile yetiştiler ve akıllı telefonların kullanımı gençler arasında öyle bir hal almıştır ki sadece basit bir iletişim aracı olmaktan çıkmış, kültürlerinin en önemli parçası haline gelmiştir(Oliveto, 2015). Lenhart, Purcell, Smith ve Zickuhr (2010) yaptığı çalışmada gençlerin çoğunlukla akıllı telefonlarını arkadaşları ile mesajlaşmak için kullandıklarını, sözlü iletişimden daha ziyade mesajlaşma için kullandıklarını, gençlerin 1/3'nün günlük aşağı yukarı 100'den fazla mesaj gönderdiklerini, %15'nin günde 200'den fazla mesaj gönderdiklerini bulmuştur.

İletişim alanında yeni bir konu olmasına çeşitli konularda çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Çalışmaların genellikle araba sürüş esnasında yapılan mesajlaşmaya odaklanmasına rağmen (Bayer ve Campbell, 2012; West, Dawson, Admasachew ve Topakas, 2011), sağlığa etkisi (Redmayne, 2013; Worthington ve diğ. , 2012), edebiyata etkisi (Kemp ve Bushnell, 2011; Plester, Wood ve Bell, 2008) ve cinsel içerikli mesajlaşmalar (Dake, Price, Maziarz ve Ward, 2012; Ostrager, 2010) ile ilgili çalışmaların olduğunu görülmektedir. Bunun yanında mesajlaşmanın bireysel özelliklerden etkilendiğini belirten çalışmalarda görülmektedir(Ehrenberg, Juckes, White ve Walsh, 2008; Hong, Chiu ve Huang, 2012). Tse (2012). Yau-hauTse'nın (2012)yaptığı çalışmaya göre kendilerini "yazan (texter)" olan tanımlayan birey yalnızlığı seven kişilik özelliklerine sahip olduklarını ve mesajlaşmanın kendilerine farklı bir benli-saygısı geliştirdiklerini belirtmektedir. Kendilerini "yazan" olarak tanımlayan bireylerin mesajlaşmanın kendilerine ait bir dünya sunduğu hatta kendilerine ait bir sosyal ekoloji sunduğunu da belirtmişlerdir.

Mesajlaşmanın bir rolü olan, romantik ilişkilerdeki rolüne ilişkin Duran, Kelly ve Rotaru (2011)'nin çalışmasında, romantik ilişkilerde mesajlaşmanın akıllı telefonda birbirlerini aramadan fazla kullanıldığını bulmuştur. Çalışmaya göre akıllı telefon kullanımı ilişkilerde memnuniyetin artmasına neden olmaktadır. Bunun sebebi olarak partnerinin nerede olduğunu bilmesi diğer partnere bir memnuniyet sağlamak olarak yorumlamaktadırlar.

TUİK (2015) tarafından yapılan Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması'na göre 2015 yılının ilk üç ayında, interneti kullanan kişilerin %80,9'u, sosyal medyada bir kimlik oluşturma, resim, fotoğraf vb. içerik gönderme ve mesaj atmak amaçlı

olarak interneti kullandığını belirtmiştir. Mesajlaşmanın bu kadar yaygın kullanılmasında bireylerin, özellikle gençlerin, her yerde ve istedikleri zaman, başaklarına rahatsızlık vermeden, kolay bir şekilde iletişime geçebilmesidir (Özaşçılar, 2012).

Sosyal ağ siteleri ya da mesajlaşma ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde şu şekilde bir sonuç ortaya çıkmaktadır; bu çalışmalarda kullanıma yönelik geçerliği ve güvenirliliği yapılmış mevcut bir ölçme aracı yok denecek kadar azdır. Araştırmaların çoğu ve özellikle sosyal ağ sitelerinin kullanımı ile ilgili çalışmalarda Ross ve diğ. (2009) tarafından geliştirilen geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmamış 10 maddelik sosyal ağ kullanım anketine rastlanmaktadır (Moore ve McElroy, 2012; Ryan ve Xenos, 2011). Diğerleri ise kendileri geliştirdikleri, kullanım amaçlarını gibi maddeleri içeren geçerliği ve güvenirliliği olmayan anketleri kullanmakta (Amichai-Hamburger ve Vinitzky, 2010; Carpenter, 2012; Cheung, Chiu ve Lee, 2011; Hughes, Rowe, Batey ve Lee, 2012; Kirschner ve Karpinski, 2010; Lee, Moore, Park ve Park, 2012; McCord, Rodebaugh ve Levinson, 2014; Pempek, Yermolayeva ve Calvert, 2009; Seidman, 2014; Sheldon, 2008; Subrahmanyam, Reich, Waechter ve Espinoza, 2008; Wu, Chang ve Yuan, 2014), ya kullanım sıklığı sorulmakta (Correa, Hinsley ve de Zúñiga, 2010; Junco, 2012; Moore ve McElroy, 2012; Rau, Gao ve Ding, 2008; Ross ve diğ. , 2009; Subrahmanyam ve diğ. , 2008)ya da geçirilen süre (Junco, 2012; Kirschner ve Karpinski, 2010; Moore ve McElroy, 2012; Pempek ve diğ. , 2009; Rosen, Whaling, Rab, Carrier ve Cheever, 2013; Sagioglou ve Greitemeyer, 2014; Sheldon, 2008) sorularak araştırmalar yapılmaktadır. Mesajlaşma ile ilgili çalışmalar yine aynı düzlemde görülebilmektedir.

Alanyazın incelendiğinde akıllı telefon kullanımıyla mesajlaşmanın doğrudan ilişkisi olduğu gözlenmektedir. Akıllı telefon veya diğer telefonların problemlili kullanımıyla birlikte depresyon gibi çeşitli psikolojik rahatsızlıklar ve davranış problemlerinin ortaya çıkabilmektedir (Yen ve diğ. , 2009). Bahsedilenlerin ışığında bu çalışmanın amacı Lister-Landman ve diğ. (2015) tarafından geliştirilen "Ergenler için Takıntılı Mesajlaşma Ölçeğinin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışmasını yapmak ve psikometrik özelliklerini incelemektir.

Yöntem

Çalışma Gurubu

Bu çalışmada amaçlı örneklem seçimi benimsenmiştir. Çalışmaya katılan öğrenciler 2015-2016 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, Muğla ili Menteşe ilçesindeki Muğla Anadolu Lisesi ve Şifa Hatun Anadolu Sağlık Meslek Lisesi'nde öğrenim görmekte ve aktif olarak akıllı telefonlar ile bunlara ait mesajlaşma uygulamalarını kullanan 335 öğrenciyi kapsamaktadır. Çalışma grubunun yaşları 14-19 arası değişirken (Ort: 16.39) ve 206'sı kız (%62), 129'u erkek (%38) öğrenciden oluşmaktadır. Öğrencilerin günlük olarak mesajlaşmaya ayırdıkları süre 2 saat 40 dakikadır.

Veri Toplama Araçları

Takıntılı Mesajlaşma Ölçeği (Compulsive Texting Scale): Lister-Landman ve diğ. (2015) tarafından geliştirilen ölçek Young (1998) tarafından geliştirilmiş olan "İnternet Bağımlılığı Ölçeği"ndeki maddeler temel alınarak geliştirilmiştir. Çalışma grubu 211'i kız 192'si erkek 403 kişilik lise öğrenci oluşturmaktadır. Ölçek 14 maddeden ve 3 boyutlu bir yapıdan oluşmaktadır. Likert tipi bir derecelendirme benimsenmiş, derecelendirme 1=Asla ve 5=Her zaman arasında değişmektedir. Birinci alt boyut olan "Engelleme" toplam varyansın %36.5'ini açıklamakta ve "Daha fazla mesajlaşabilmek için günlük işlerimi aksatırım, Düşündüğümden daha uzun mesaj yazarım" gibi maddeleri içermektedir. İkinci alt boyut olan "Bilişsel Meşguliyet" toplam varyansın %9.34'ünü açıklamakta ve "Mesajlaşırken ya da mesajlaştığımı düşünürken dalgın olurum, Mesajlaşırken kendimi "birkaç dakika daha" derken bulurum" gibi maddeleri içermektedir. Üçüncü alt boyut olan "Gizleme" toplam varyansın %7.84'ünü açıklamakta ve "Mesajlaşmaya ayrıldığım süreyi azaltmaya çalışıp bu konuda başarısız olurum, Mesajlaşma süremi saklamaya çalışırım" gibi maddeleri içermektedir. Ölçekten alınan puanların yüksekliği takıntılı mesajlaşmanın arttığı anlamına gelmektedir

İşlem

Takıntılı Mesajlaşma Ölçeğinin Türkçe 'ye uyarlamak ve psikometrik çalışmalarını yapabilmek için, öncelikle, ölçeği geliştirenlerden izin alınmıştır. Daha sonra İngilizce Anabilim Dalı'nda çalışan 3 ayrı uzman tarafından maddelerin Türkçe 'ye çevirisi

yapılmıştır. Çeviri bittikten sonra ise Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı'nda çalışan 3 Yardımcı Doçent tarafından son şekli verilmiştir. Bu işlemin ardından maddelerden İngilizcesi üstte, Türkçesi altta olmak üzere, ölçek değerlendirme formu oluşturulmuştur. Ekleme ve çıkartma yapmak isteyen olur ise, bir de görüşlerini belirtmek için bir bölüm eklenmiştir. Değerlendirme formu alandaki uzmanlara gösterilmiş ve ölçeğin hem İngilizce hem de Türkçe maddelerinin okunup, maddelerin içerik ve anlam bakımından çevirinin ne kadar uygun olduğunun belirtilmesi istenmiştir. Bağımsız uzmanlar değerlendirmelerini yapmışlar, gerekli düzeltmelerini ve önerilerini belirtmişlerdir. Bu aşamadan sonra belirtilen görüşler de dikkate alınarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Uzmanlarından alınan geribildirimden istinaden ölçeğin alt boyutları için; engelleme, bilişsel meşguliyet ve engelleme Türkçe isimleri benimsenmiştir. Maddelerin son hali, madde sayısı, sıralaması ve derecelendirmesi bakımından özgün ölçekteki düzeni korumuştur.

Bir sonraki aşamada, Türkçe Öğretimi Anabilim Dalı'nda çalışan 3 uzman tarafından maddeler incelenerek yapı ve anlaşılabilirlik bakımından incelenmiştir. Çalışma bittikten sonra 1 İngilizce uzmanı tarafından geri-çeviri yapılmış ve bunlar başka 3 uzman tarafından incelenmiş ve iyi derecede benzeştiği tespit edilmiştir. Tüm bu işlemlerden sonra dil geçerliliği aşaması tamamlanmıştır.

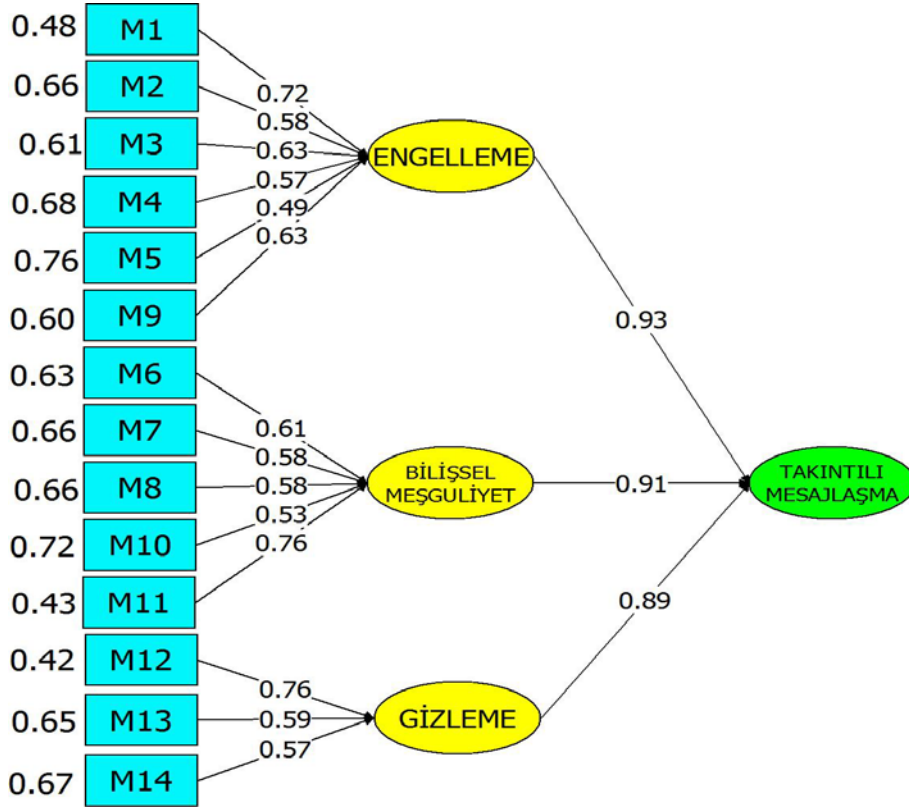
Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, yapı geçerliliğini test etmek için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ve güvenilirlik analizinde ise Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı kullanılmıştır.

Bulgular

Yapı Geçerliliği

Ölçeğin yapı geçerliliği için İkinci Düzey DFA, yapılmıştır. İkinci Düzey Doğrulayıcı faktör analizi sonucuna göre ölçeğin üç faktörlü yapısı (Engelleme, Bilişsel Meşguliyet, Gizleme) doğrulanmıştır. Ölçeğe ilişkin path diagramı şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Takıntılı mesajlaşma ölçeğinin Türkçe uyarlamasına ilişkin path diagramı

Analize ilişkin uyum indekslerine bakıldığında ise mükemmel sonuç verdiği görülmüştür ($\chi^2=155.40$, $df=73$, $\chi^2/df=2,13$; NFI=0,96; AGFI= 0,91; RFI= 0,96; NNFI= 0,98; GFI= 0,94; CFI=0,98; IFI= 0,98; RMSEA=0,058). Bunun yanında bütün faktör yüklerinin anlamlı ve orta seviyenin üstünde değerler aldığı görülürken, maddelerin hata varyanslarının ise .90'nın altında olduğu görülmektedir.

Güvenirlilik Çalışması

Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek için yapılan çalışmalarda ilk olarak Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısına bakılmıştır. Yapılan işlem sonucu iç tutarlılık katsayısı Cronbach Alpha bütün ölçek için .89, engelleme için .77, bilişsel meşguliyet için .76 ve gizleme için .71 bulunmuştur. Yapılan analizler sonucunda ortaya çıkan .60 ile .80 arasında olan Cronbach Alpha değerleri için "oldukça güvenilir", .81 ve üzeri olan değerler için mükemmel olduğu söylenebilir (Özdamar, 2004).

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada Lister-Landman ve diğ. (2015) tarafından geliştirilen Takıntılı Mesajlaşma Ölçeği'nin Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Ölçeğin yapı geçerliği için yapılan 2. düzey DFA sonucunda uyum indeksleri göz önünde bulundurulduğunda 3 faktörlü ölçeğin mükemmel uyum gösterdiği görülmüştür ($\chi^2=155.40$, $df=73$, $\chi^2/df=2,13$; NFI=0,96; AGFI= 0,91; RFI= 0,96; NNFI= 0,98; GFI= 0,94; CFI=0,98; IFI= 0,98; RMSEA=0,058) ve ölçeğin Türkçe formunun İngilizce orijinal yapısıyla uyduğu görülmektedir. Sonuçlar göstermektedir ki Takıntılı Mesajlaşma Ölçeğinin Türkçe formunun geçerli bir ölçme özelliğini sergilediğini görebilmekteyiz.

Ölçeğin güvenirliliği için iç tutarlılık katsayısına bakılmış ve analiz sonucunda ölçeğin tümü için .89, engelleme için .77, bilişsel meşguliyet için .76 ve gizleme için .71 bulunmuştur. Bu bulgular ışığında ölçeğin Türkçe formunun oldukça güvenilir olduğunu söylenebilir.

Bunun yanında ölçeğin puanlamasına bakıldığında en düşük puanın 14 en yüksek puanın 60 olduğu görülmekte ve ölçekten alınan puanların yüksekliği Takıntılı Mesajlaşmanın arttığı anlamına gelmektedir

Yukarıdaki açıklamalar açısından incelendiğinde Türkçeye uyarlanan çalışmanın özellikle bilimsel çalışmalara katkı sağlayacağı ve yeni çalışmaların yapılmasına olanak vereceği düşünülmektedir. Problemlerli mesajlaşma ve özellikle teknolojinin problemlerli kullanımı eğitim bilimleri başta olmak üzere gençler ve ergenlerin dahil olduğu bütün bilim dallarında gittikçe artan bir ilgiye sahiptir. Özellikle teknolojiyi en çok kullanan yaş aralığı 15-25 yaş arası olduğunu göz önünde bulundurursak ergenlerin hayatlarına ne kadar etki ettiği aşikardır. Ölçeğin uzak ve yakın gelecekte birçok çalışmada kullanılması ve diğer yaş grupları içinde geçerlik ve güvenirlilik çalışmalarının yapılması psikometrik özellikleri açısından önem arz etmektedir.

Son yıllarda artan kullanımı artan teknoloji ile birlikte, akıllı telefonun da daha fazla kullanılması ve mesajlaşmanın da buna bağlı olarak artması neticesinde bazı sorunlar ortaya çıkmaktadır (Redmayne, 2013; Worthington ve diğ. , 2012). Bu yüzden psikolojik müdahale programları yapmak da gelecekteki bireyler için, sorun çözümünde gerekli olacaktır. Programlara katılımcı seçilmesinde bu ölçeğin kullanımı yardımcı olacaktır.

Ergenlerin takıntılı mesajlaşma durumunu ölçebilmesi açısından daha önce böyle bir ölçeğin Türkçe geliştirme veya uyarılama çalışması olmaması, araştırmaya özgün bir nitelik kazandırmıştır. Bu yüzden mesajlaşma kavramı yeni olmasa bile, ilk defa Türkçe alan yazına kazandırılan bu ölçek, güncellik özelliğini de içinde barındırmaktadır. Yapılacak olan çalışmalar ile başka kavramlarla aralarında ilişkileri ortaya konabilir.

Kaynakça

- Amichai-Hamburger, Y. ve Vinitzky, G. (2010). Social network use and personality. *Computers in Human Behavior, 26(6), 1289-1295.* doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2010.03.018>
- Bayer, J. B. ve Campbell, S. W. (2012). Texting while driving on automatic: Considering the frequency-independent side of habit. *Computers in Human Behavior, 28(6), 2083-2090.* doi: 10.1016/j.chb.2012.06.012
- Carpenter, C. J. (2012). Narcissism on Facebook: Self-promotional and anti-social behavior. *Personality and Individual Differences, 52(4), 482-486.*
- Cheung, C. M. K., Chiu, P.-Y. ve Lee, M. K. O. (2011). Online social networks: Why do students use facebook? *Computers in Human Behavior, 27(4), 1337-1343.* doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2010.07.028>
- Correa, T., Hinsley, A. W. ve de Zúñiga, H. G. (2010). Who interacts on the Web?: The intersection of users' personality and social media use. *Computers in Human Behavior, 26(2), 247-253.* doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2009.09.003>
- Dake, J. A., Price, J. H., Maziarz, L. ve Ward, B. (2012). Prevalence and correlates of sexting behavior in adolescents. *American Journal of Sexuality Education, 7(1), 1-15.* doi: 10.1080/15546128.2012.650959
- Duran, R. L., Kelly, L. ve Rotaru, T. (2011). Mobile phones in romantic relationships and the dialectic of autonomy versus connection. *Communication Quarterly, 59(1), 19-36.* doi: 10.1080/01463373.2011.541336
- Ehrenberg, A., Juckes, S., White, K. M. ve Walsh, S. P. (2008). Personality and self-esteem as predictors of young people's technology use. *CyberPsychology & Behavior, 11(6), 739-741.* doi: 10.1089/cpb.2008.0030
- Hong, F.-Y., Chiu, S.-I. ve Huang, D.-H. (2012). A model of the relationship between psychological characteristics, mobile phone addiction and use of mobile phones by Taiwanese university female students. *Computers in Human Behavior, 28(6), 2152-2159.* doi: 10.1016/j.chb.2012.06.020

- Hughes, D. J., Rowe, M., Batey, M. ve Lee, A. (2012). A tale of two sites: Twitter vs. Facebook and the personality predictors of social media usage. *Computers in Human Behavior*, 28(2), 561-569. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2011.11.001>
- Junco, R. (2012). The relationship between frequency of Facebook use, participation in Facebook activities, and student engagement. *Computers & Education*, 58(1), 162-171.
- Kemp, N. ve Bushnell, C. (2011). Children's text messaging: Abbreviations, input methods and links with literacy. *Journal of Computer Assisted Learning*, 27(1), 18-27. doi: doi:10.1111/j.1365-2729.2010.00400.x
- Ketizmen, A. (2013). Genel eğitimde güzel sanatlar ve grafik eğitimi ve ilişkili uzmanlık alanları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2).
- Kirschner, P. A. ve Karpinski, A. C. (2010). Facebook® and academic performance. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1237-1245. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2010.03.024>
- Lee, J.-E. R., Moore, D. C., Park, E.-A. ve Park, S. G. (2012). Who wants to be "friend-rich"? Social compensatory friending on Facebook and the moderating role of public self-consciousness. *Computers in Human Behavior*, 28(3), 1036-1043.
- Lenhart, A., Purcell, K., Smith, A. ve Zickuhr, K. (2010). Social media & mobile internet use among teens and young adults. Millennials. *Pew internet & American life project*.
- Lister-Landman, K. M., Domoff, S. E. ve Dubow, E. F. (2015). The role of compulsive texting in adolescents' academic functioning. *Psychology of Popular Media Culture*, 1-15. doi: 10.1037/ppm0000100
- McCord, B., Rodebaugh, T. L. ve Levinson, C. A. (2014). Facebook: Social uses and anxiety. *Computers in Human Behavior*, 34, 23-27.
- Moore, K. ve McElroy, J. C. (2012). The influence of personality on Facebook usage, wall postings, and regret. *Computers in Human Behavior*, 28(1), 267-274.
- Oliveto, A. (2015). *Changing the Attitudes, Behaviors, and Perceptions of Driving and Texting by Teen Drivers through Awareness and Education*. (Unpublished Doctoral Thesis), A.T. Still University of Health Sciences, Missouri, USA.
- Ostrager, B. (2010). SMS. OMG! LOL! TTYL: Translating the law to accommodate today's teens and the evolution from texting to sexting. *Family Court Review*, 48(4), 712-726. doi: 10.1111/j.1744-1617.2010.01345.x
- Özaşçılar, M. (2012). Genç bireylerin cep telefonu kullanımı ve bireysel güvenlik: Üniversite öğrencilerinin cep telefonunu bireysel güvenlik amaçlı kullanımları. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 15(1), 43-74.
- Özdamar, K. (2004). *Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi-II, (Çok değişkenli Yöntemler)*, 5. Baskı. Eskişehir: Kaan Kitabevi.

- Pempek, T. A., Yermolayeva, Y. A. ve Calvert, S. L. (2009). College students' social networking experiences on Facebook. *Journal of Applied Developmental Psychology, 30*(3), 227-238. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.appdev.2008.12.010>
- Plester, B., Wood, C. ve Bell, V. (2008). Txt msg n school literacy: Does texting and knowledge of text abbreviations adversely affect children's literacy attainment? *Literacy, 42*(3), 137-144. doi: 10.1111/j.1741-4369.2008.00489.x
- Rau, P.-L. P., Gao, Q. ve Ding, Y. (2008). Relationship between the level of intimacy and lurking in online social network services. *Computers in Human Behavior, 24*(6), 2757-2770.
- Redmayne, M. (2013). New Zealand adolescents' cellphone and cordless phone user-habits: are they at increased risk of brain tumours already? A cross-sectional study. *Environmental Health: A Global Access Science Source, 12*(5), 1-10. doi: 10.1186/1476-069X-12-5
- Rosen, L. D., Whaling, K., Rab, S., Carrier, L. M. ve Cheever, N. A. (2013). Is Facebook creating "iDisorders"? The link between clinical symptoms of psychiatric disorders and technology use, attitudes and anxiety. *Computers in Human Behavior, 29*(3), 1243-1254.
- Ross, C., Orr, E. S., Sisic, M., Arseneault, J. M., Simmering, M. G. ve Orr, R. R. (2009). Personality and motivations associated with Facebook use. *Computers in Human Behavior, 25*(2), 578-586. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2008.12.024>
- Ryan, T. ve Xenos, S. (2011). Who uses Facebook? An investigation into the relationship between the Big Five, shyness, narcissism, loneliness, and Facebook usage. *Computers in Human Behavior, 27*(5), 1658-1664. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.chb.2011.02.004>
- Sagioglou, C. ve Greitemeyer, T. (2014). Facebook's emotional consequences: Why Facebook causes a decrease in mood and why people still use it. *Computers in Human Behavior, 35*, 359-363.
- Seidman, G. (2014). Expressing the "True Self" on Facebook. *Computers in Human Behavior, 31*, 367-372.
- Sheldon, P. (2008). The relationship between unwillingness-to-communicate and students' Facebook use. *Journal of Media Psychology, 20*(2), 67-75.
- Subrahmanyam, K., Reich, S. M., Waechter, N. ve Espinoza, G. (2008). Online and offline social networks: Use of social networking sites by emerging adults. *Journal of Applied Developmental Psychology, 29*(6), 420-433.
- Şar, A. H., Tuncay, A. ve Horzum, M. B. (2015). Developing the smart phone addiction scale and its validity and reliability study. *Online Journal of Technology Addiction & Cyberbullying, 2*(3).

- Tse, A. Y.-h. (2012). Impacts of short message service texting on university students in Malaysia. *Asian Social Science*, 8(1), 107-110. doi: 10.5539/ass.v8n1p107
- West, M., Dawson, J., Admasachew, L. ve Topakas, A. (2011). *NHS staff management and health service quality*. London: Retrieved from <http://www.dh.gov.uk/health/2011/08/nhs-staff-management/>
- Worthington, L., Braunscheidel, E. M., Lachenmayr, L., Grutzmacher, S., Speirs, K., DiBari, J., . . . Munger, A. (2012). Text2bhealthy: A pilot nutrition texting program targeting parents of school-aged children. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, 112(9), A78. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jand.2012.06.278>
- Wu, Y.-C. J., Chang, W.-H. ve Yuan, C.-H. (2014). Do Facebook profile pictures reflect user's personality? *Computers in Human Behavior*.
- Yen, C.-F., Tang, T.-C., Yen, J.-Y., Lin, H.-C., Huang, C.-F., Liu, S.-C. ve Ko, C.-H. (2009). Symptoms of problematic cellular phone use, functional impairment and its association with depression among adolescents in Southern Taiwan. *Journal of Adolescence*, 32(4), 863-873.
- Young, K. S. (1998). *Caught in the net*. New York: NY: Wiley.

Aşağıdaki cümleler günlük hayattaki davranışlarımız ile ilgili. Doğru ya da yanlış cevap yoktur. Size en çok tanımlayan rakamın numarasını işaretleyiniz.		Asla	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her zaman
1	Daha fazla mesajlaşabilmek için günlük işlerimi aksatırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Düşündüğümde daha uzun mesaj yazarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Başkaları mesajlaşmaya ayırdığım zamanın çokluğundan yakınır.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Yapmam gereken başka bir şeyi yapmadan önce mesajlarımı kontrol ederim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Birileri mesajlaşmayla ilgili bir şey sorduğunda savunmacı ve ağzı sıkı (ketum) olurum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Mesaj yazmak isteyip, beklemek zorunda olduğumda hayal kırıklığına uğrarım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Mesajlaşmanın olmadığı bir dünyanın sıkıcı ve mutsuz olacağı korkusunu taşıyorum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Mesaj yazarken biri beni rahatsız ettiğinde onu terslerim, ona bağırırım veya sinirimi fiziksel olarak gösteririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9	Mesajlaşmak için uykumdan ödün veririm.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10	Mesajlaşırken ya da mesajlaştığımı düşünürken dalgın olurum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11	Mesajlaşırken kendimi “birkaç dakika daha” derken bulurum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12	Mesajlaşmaya ayrıldığım süreyi azaltmaya çalışıp bu konuda başarısız olurum.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13	Mesajlaşma süremi saklamaya çalışırım.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	Ne kadar süredir mesajlaştığımı gizlemek için yalan söyledim.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)